

(/)

🏠 (/)

> Vikingetid og Middelalder (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > I krig med vikingerne

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/oldtidssagaer>)

I krig med vikingerne

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 826

Del artikel: **f** (<https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/i-krig-med-vikingerne>) **t** (<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på

<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/i-krig-med-vikingerne>) **in** ([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/i-krig-med-vikingerne&title=)

<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/i-krig-med-vikingerne&title=>)

Lars Christian Nørbach

I Krig med Vikingerne

Hovedland. 118 sider, ill. 199,95 kr.

Af Anders Ellegaard

Befolkningen i dét område, vi i dag kalder Danmark, var i Jernalderen hovedsageligt bønder. I den seneste periode, "Den germanske Jernalder" (400-750 e.Kr.), koncentrerede magten sig hos storbønder, høvdinge, jarler, konger.

Klinkbyggede robåde med flere roere kunne anvendes til kystsejls med magtdemonstration og handel i nærområderne. Det anføres i bogen, at forskellen mellem Jernalderen og Vikingetiden - lidt flot - kan siges at være klinkbyggede skibe med sejl og køl. Sådanne skibe kunne bruges til hav- og oceansejls, hvilket var forudsætningen for de erobnings- og plyndringstogter, som vikingerne var og er berømte og berygtede for.

Betegnelsen "vikingetiden" blev først brugt af den danske arkæolog J.J.A. Worsaae i 1873. I andre lande er skiftet fra jernalderen til middelalderen.

Bogen handler om den side af vikingerne, som er den mest opreklamerede: krig, plyndring og vold. Men det skal understreges, at det er ud fra en arkæologisk synsvinkel.

Efter en kort redegørelse om vikingernes verden, handler det om vikingernes krigsførelse og våben.

Det første er en beskrivelse af skibene, som der var mange forskellige typer og størrelser af. Som ovenfor nævnt var forudsætningen for havgående sejls, at skibene fik sejl til fremdrift. Der var grænser for, hvor langt et mandskab kunne ro, og for størrelsen af de både, som skulle roes. Stabiliteten af skibene med sejl blev forøget af og forudsatte, at de var klinkbyggede og havde køl.

Livet om bord på skibene beskrives med de forskellige stillinger: styrmanden/kaptajnen, roergænger, stavboen/den forreste udvig, befalingsmændene og roerne/mandskabet/besætningen.

Proviaivering, navigation og taktikken ved angreb og plyndring bliver også beskrevet. Mon ikke eksperimentalarkæologi giver svar på nogle af de mange spørgsmål, som dukker op?

Efter dette gennemgås de forskellige våben, som vikingerne benyttede: én- og toæggede sværd, hvor hjaltet, sværdknoppen og parérstangen, sammen med skeden var de synlige dele af sværdet og derfor de fint udsmykkede. - Øksen var både et hverdagsværktøj og et godt krigsvåben. De tidligste økser var ikke specielt udsmykkede: bonden, som blev kaldt til kamp, tog sit hverdagsværktøj med sig. Senere blev pragtøkser brugt af højerestående personer. - Spyd og lanser blev brugt som kastevåben og nærkampsvåben. Den afgørende forskel på de to er længden. Kastespyd var ca. to meter lange, medens lanser var ca. tre meter. - Bue og pil var almindelige som langdistancevåben. Mange kampe indledtes med bueskydning og spydkast. Mandskabet på skibene skulle medbringe bue og pile, så kampe på skibe kunne også indledes med kastevåben. - Skjoldet var en del af krigernes udrustning. Forsøg har vist, at skjoldene ikke kun kunne bruges som beskyttelse men også som våben. - Helm og brynje var meget dyre genstande, som gik i arv fra generation til generation. De var derfor forbeholdt overklassen. - Heste var almindeligt brugte i vikingetiden, men de indgik ikke direkte i krigshandlinger. Dels var de dyre, dels var de ikke egnede til den form for direkte krigshandlinger, som blev brugt i vikingetiden. For overklassen var hestene et statussymbol, hvor fint og dyrt udsmykket seletøj viste ejermandens formåen. Udgravningen i Fregerslev viser et meget fint eksempel herpå. At tage heste med på skibene var ikke klogt: de bliver søsyge lige som mennesker. - Borgen var som skibet et

kollektivt våben. I bogen gennemgås borgens rolle som led i et forsvar eller som opholdssted for en garnison af krigere, som rykkede ud i feltet for at slå. Trelleborgene i Danmark beskrives tillige med Bjørn Jernsides togt til Middelhavet i 859-61. Det sidste endte med plyndringen af byen Luna, som Bjørn fejlagtigt troede var Rom.

Bogens sidste del kaldes "Vikinger i krig". Her beskrives flere forskellige emner. - Begrebet viking, asatroen, kristendommen, krig, plyndring og rå magtudøvelse. - Tinget som beslutningstagende organ ved råb eller banken på skjoldene. Valg af konge på landsting. - Organisering af hær og flåde. Ledingbegrebet. - Bannere som viste de enkelte hærenheder med ravnebanneret som lederens/kongens banner. - Forplejning af hær og flåde. - Jagt var forbeholdt eliten og foregik til hest eller til fods. - Gidsler kunne tages fra fjender med frigivelse mod betaling. Gidsler blev også udvekslet ved aftaler mellem parter som sikkerhed for aftalernes overholdelse. - Danegæld var et fænomen, som blev brugt i England som betaling for ikke at plyndre i landet. Det var enorme mængder af sølv, som ifølge kilderne blev betalt år efter år. - Trælle eller slaver var en del af krigsbyttet, som vikingerne tog under plyndringer og i krig. De kunne enten bruges på vikingernes gårde eller sælges på slavemarkeder. - Det sidste afsnit handler om døden på slagmarken. Efter plyndring af de døde tøj og våben blev de efterladt på jorden, hvor ådselædere tog for sig. Alken Enge?

Sidste afsnit i bogen er et fint lille leksikon med forklaring på og definition af nogle af de personer, guder, begreber og begivenheder, som er nævnt i bogen.

En lille perle af en bog som uden at gå alt for meget i dybden giver et godt billede af våbnene og forholdene for vikinger i krig.

[Historie-online.dk, den 5. oktober 2021]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/oldtidssagaer>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

ISLÆNDINGESAGAERNE BIND 5

(<http://www.historie-online.dk/boger/islaendingesagaerne-bind-5>)

ISLÆNDINGESAGAERNE 4

(<http://www.historie->

[online.dk/boger/islaendingesagaerne-4](http://www.historie-online.dk/boger/islaendingesagaerne-4)) (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/roskildebispens-byggeri>)